

El fotògraf de la llum

ACVic dedica quatre espais de la ciutat a mostrar l'obra de Manel Esclusa, figura clau en la fotografia contemporània

Vic

Jordi Vilarró

És tota una vida dedicada a la fotografia, des que la vivia de petit a casa fins avui. "La fotografia es va fixar en el meu cor, i així continua", diu Manel Esclusa (Vic, 1952), que a partir d'aquest divendres rep un reconeixement a la seva trajectòria. Amb motiu del desè aniversari, ACVic ha preparat una gran mostra sobre Esclusa al mateix centre, al Museu de l'Art de la Pell, a l'Escola d'Art de Vic i al Temple Romà. "No són quatre exposicions, és una exposició en quatre espais", explica Laura Terré, historiadora de la fotografia i comissària del projecte, que porta també un títol únic, "El llegat de la llum".

Qui conegui l'obra d'Esclusa potser pensarà més en ombres que en llum. Ell mateix reconeix que potser és la primera vegada que es parla de la seva obra en termes de claror. Però és obvi que no existeix sense l'altra. I no només és un joc estètic. Terré explica que en alguns fotògrafs l'obra esdevé un mirall del seu autor, però que en el cas d'Esclusa és més aviat "una finestra oberta a qüestions externes a ell mateix". A tota la realitat, al capdavant. Són qüestions que ja el preocupaven en la seva joventut, quan va començar, i que ha anat concretant "a mesura que aprofundia en la mateixa existència". El mateix artista reconeix que les imatges

seleccionades per a l'exposició "es nodreixen de l'experiència d'aquest viatge". Del viatge de la vida.

Esclusa pot partir d'un arbre que té a casa, d'un eclipsi de sol, de les textures d'una emulsió química, fins i tot de la pròpia exploració del seu cos, però sempre cal que al darrere d'això hi hagi una emoció, fins i tot en els moments en què s'ha deixat endur més per l'abstracció. "Expressa el gaudi de la vida, i el miracle de la llum, i no és formalista, es conforma amb el que té a mà, al davant", diu la comissària de l'exposició, que qualifica Esclusa com "un dels grans noms de la

"L'obra expressa el gaudi de la vida i el miracle de la llum"

fotografia catalana i internacional".

Al preparar l'exposició, sorgeix inevitablement la idea d'antologia, però Esclusa es resisteix a fer-lo seu perquè té un resso de punt final, de trajectòria en la qual ja no hi ha gaire res més a dir. I no se sent ni de lluny en aquest punt. De fet, algunes de les creacions que s'exposen són molt recents. "M'agrada més dir que és una selecció de l'obra". De la qual ha fet fins ara al llarg de mig segle. Per ordre cronològic, les primeres sèries són les que es veuen al Museu de l'Art de la Pell: les dels

anys 70 (*Gits Ahucs, Els ulls s'aturats...*) fins a *Sil·lepsis*, en què el seu registre canvia i s'endinsa en el món de les ombres. Les fotografies dels anys 80 que es veuen en aquest mateix espai són les que van consolidar la seva carrera. Fetes sempre amb exposicions llargues, sovint prenen com a marc les nits urbanes i en concret les de Barcelona en què ja vivia l'artista (*Urbs de nit, Aiguallum, La pell efímera, A les tantes de la nit...*). Serà en aquest moment quan Esclusa experimentarà amb la manipulació de les fotografies del seu propi cos fetes amb un aparell de TAC mèdic, "buscant els límits del retrat", diu ell mateix. La sala d'exposicions de l'Escola d'Art mostrarà una altra experimentació, la que Esclusa fa amb un material que li apareix de manera atzarosa, el deteriorament d'una emulsió fotogràfica que fa servir, a partir de la qual crea un joc "entre el color, la química i el paisatge".

La sala gran d'exposicions d'ACVic presenta les sèries més recents, part de les quals s'han treballat durant la pandèmia, "L'arbre de Masferrer" i "Lluna d'aigua", que per coherència temàtica s'han ajuntat amb dues d'anteriors, "Eclipsi" i "L'ombra del paisatge". La primera d'aquestes, la va realitzar coincidint amb els eclipsis solars dels anys 1999 i 2005. El factor comu que les uneix és l'experimentació amb llums reflectides, i també el joc amb pantalles que s'in-

Manel Esclusa, aquest dimarts, a la sala principal d'exposicions d'ACVic, un dels quatre espais d

trodueixen en el paisatge. Finalment, el Temple Romà agrupa, sota el títol de "Vinc de Vic", les fotografies que il·lustren la relació d'Esclusa amb la seva ciutat, a la qual mai no ha deixat de venir, però que torna a ser ara la seva residència. Va marxar de Barcelona i viu ara en una masia als afores de la ciutat on va néixer. "Quan venia, el que m'agradava era passejar,

fer de *flâneur* per un Vic que anava canviant". I fer-ho amb una mirada fotogràfica. Llocs familiars "amb els quals podia establir-hi una altra relació, a través de la fotografia". Hi ha tres imatges grans, i al seu costat altres de més petites, unes *pràctiques* per veure com la llum anava transformant, segons els moments i èpoques de l'any, un lloc concret que havia

Vernis, Furriols i Ricart, les tres grans retrospectives precedents a Esclusa

Vic Abans des de l'associació H i ara des de l'ACVic, hi ha hagut una voluntat de fixar el llegat dels grans creadors contemporanis que ha donat la ciutat a través de mostres àmplies de la seva obra. Primer va ser la de Josep Vernis, l'any 2001, sota el títol de "La mirada dels sentits". Després vindria la de Joan Furriols, "Pensar amb l'espai", l'any 2007. I culminaria l'any 2009 amb "El llibre de la memòria", de Josep Ricart. Tres noms que Esclusa esmenta, precisament, quan parla dels seus referents, al costat d'altres com Robert Uribe o Ferran Sanz. Pintors, escultors... cap d'ells no és fotògraf però li fan veure "que la fotografia podia ser també una eina per expressar-me en el món de l'art, quelcom que no estava contemplant en aquest país". Com en el seu cas, aquestes exposicions també es van distribuir en diversos espais de la ciutat. A les fotografies, d'esquerra a dreta, Josep Vernis, Joan Furriols i Josep

